

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

з навчальної та методичної роботи

 Олег НАЗАРОВ

25 вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАКТИКУМ З НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

циклу загальної (обов'язкової) підготовки
за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти
галузь знань 26 «Цивільна безпека»
спеціальність 261 «Пожежна безпека»
за освітньо-науковою програмою
«Пожежна безпека»

2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з наукової комунікації» для підготовки здобувачів вищої освіти за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» розроблена відповідно до освітньо-наукової програми «Пожежна безпека».

Розробники програми:
завідувач кафедри мовної підготовки, кандидат філологічних наук,
доцент Ірина БОГДАНОВА.

Робочу програму навчальної дисципліни рекомендовано кафедрою мовної підготовки

Протокол від 24 вересня 2019 року № 2

Завідувач кафедри мовної підготовки

_____ Ірина БОГДАНОВА

24 вересня 2019 року

Схвалено вченою радою соціально-психологічного факультету

Протокол від 25 вересня 2019 року № 1

Голова вченої ради соціально-психологічного факультету

_____ Андрій КУФЛІЄВСЬКИЙ

25 вересня 2019 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма) освітній ступень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 26 «Цивільна безпека»		
Модуль 1	Спеціальність (освітньо-професійна/ (освітньо-наукова) програма): <u>261 «Пожежна безпека»</u> (шифр і назва спеціальності) <u>«Пожежна безпека»</u> (назва освітньої програми)	Рік підготовки:	
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання _____ (назва)		2019-2020	2019-2020
Загальна кількість годин 90		Семестр	
		1	1
з них: аудиторних 26 самостійної роботи 60	Рівень вищої освіти: <u>третій освітньо-науковий</u> (назва рівня вищої освіти)	Лекції	
		4 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	10 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	76 год.
		Індивідуальні завдання: _____ год.	
		Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для очної форми навчання – 30/60;

для заочної форми навчання – 10/76.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розвиток академічних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій здобувачів, що сприятиме підвищенню якості їхньої науково-дослідної діяльності та професійного рівня.

Завдання:

- удосконалення навичок і вмінь мовної діяльності в умовах наукового усного ситуативного спілкування, розвиток умінь використовувати здобуті знання під час вирішення питань наукового характеру та самопрезентації;
- формування вмінь аналізу й науково-технічного перекладу професійних текстів з російської мови;

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

уміння:

- здатність ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію;
- здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами;

комунікація:

- спроможність використовувати державну мову в професійній діяльності та дослідженнях;

автономія та відповідальність:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземною мовами під час презентації та обговорення результатів власного наукового дослідження;
- здатність апробувати й публічно представляти та захищати результати наукових досліджень; рецензувати та реферувати наукові статті; перетворювати результати досліджень в технічні рішення, прикладні рекомендації, стратегії тощо.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ Наука й комунікація

Тема 1.1. Наукознавство. Наукові спільноти.

Тема 1.2. Модель творення та сприйняття наукового тексту. ЛК

Тема 1.3. Наукова документація.

Тема 1.4. Оформлювання наукової документації.

Тема 1.5. Комунікативний кодекс.

Тема 1.6. Поняття пресупозиції як запоруки успішної комунікації науковців.

Тема 1.7. Експліцитна й імпліцитна інформація в науковій комунікації. Текст і дискурс.

Тема 1.8. Комунікативні інтенції. Стратегії мовленнєвого спілкування. Науковець як особистість. ЛК

Тема 1.9. Новітні способи наукової комунікації. Формування єдиної наукової картини світу.

Тема 1.10. Основні способи передавання слова як лексичної одиниці.

Тема 1.11 Безеквівалентна лексика й псевдоеквіваленти.

Тема 1.12. «Калька» та власне українські відповідники.

Тема 1.13. Практикум перекладу фахового тексту.

Тема 1.14. Модульна контрольна робота.

Тема 1.15. Підсумкове заняття.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Тема 1.1	6		2			4	8						8
Тема 1.2	6	2				4	6	2					4
Тема 1.3	6		2			4	8		2				6
Тема 1.4	6		2			4	8		2				6
Тема 1.5	6		2			4	6						6
Тема 1.6	6		2			4	6						6
Тема 1.7	6		2			4	6						6
Тема 1.8	8	2				6	8	2					6
Тема 1.9	6		2			4	8		2				6
Тема 1.10	6		2			4	6						6
Тема 1.11	8		2			6	6						6
Тема 1.12	6		2			4	6		2				4
Тема 1.13	6		2			4	8		2				6
Тема 1.14	6		2			4							
Тема 1.15	2		2										
Разом за модулем	90	4	26			60	90	4	10				76

5. Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом)

6. Теми практичних занять (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукознавство. Наукові спільноти.	2
2	Наукова документація.	2
3	Оформлювання наукової документації.	2
4	Комунікативний кодекс.	2
5	Поняття пресупозиції як запоруки успішної комунікації науковців.	2
6	Експліцитна й імпліцитна інформація в науковій комунікації. Текст і дискурс.	2
7	Новітні способи наукової комунікації. Формування єдиної наукової картини світу.	2
8	Основні способи передавання слова як лексичної одиниці.	2
9	Безеквівалентна лексика й псевдоеквіваленти.	2
10	«Калька» та власне українські відповідники.	2
11	Практикум перекладу фахового тексту.	2
12	Модульна контрольна робота.	2
13	Підсумкове заняття.	2
	Разом	26

Теми практичних занять (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукова документація.	2
2	Оформлювання наукової документації.	2
3	Новітні способи наукової комунікації. Формування єдиної наукової картини світу.	2
4	«Калька» та власне українські відповідники.	2
5	Практикум перекладу фахового тексту.	2
	Разом	10

7. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)**8. Самостійна робота (денна форма)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукознавство. Наукові спільноти.	4
2	Модель творення та сприйняття наукового тексту. ЛК	4
3	Наукова документація.	4
4	Оформлювання наукової документації.	4
5	Комунікативний кодекс.	4
6	Поняття пресупозиції як запоруки успішної комунікації науковців.	4
7	Експліцитна й імпліцитна інформація в науковій комунікації. Текст і дискурс.	4
8	Комунікативні інтенції. Стратегії мовленнєвого спілкування. Науковець як особистість. ЛК	6
9	Новітні способи наукової комунікації. Формування єдиної наукової картини світу.	4
10	Основні способи передавання слова як лексичної одиниці.	4
11	Безеквівалентна лексика й псевдоеквіваленти.	6
12	«Калька» та власне українські відповідники.	4
13	Практикум перекладу фахового тексту.	4
14	Модульна контрольна робота	4
	Разом	60

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Наукознавство. Наукові спільноти.	8
2	Модель творення та сприйняття наукового тексту. ЛК	4
3	Наукова документація.	6
4	Оформлювання наукової документації.	6
5	Комунікативний кодекс.	6
6	Поняття пресупозиції як запоруки успішної комунікації науковців.	6
7	Експліцитна й імпліцитна інформація в науковій комунікації. Текст і дискурс.	6
8	Комунікативні інтенції. Стратегії мовленнєвого спілкування. Науковець як особистість. ЛК	6
9	Новітні способи наукової комунікації. Формування єдиної наукової картини світу.	6
10	Основні способи передавання слова як лексичної одиниці.	6

11	Безеквівалентна лексика й псевдоеквіваленти.	6
12	«Калька» та власне українські відповідники.	4
13	Практикум перекладу фахового тексту.	6
	Разом	76

9. Індивідуальні завдання (не передбачено навчальним планом)

10. Методи навчання

Вивчення дисципліни «Практикум з наукової комунікації» передбачає використання таких методів: практичний (виконання вправ, рольові ігри, круглі столи), наочний (демонстрація презентацій), словесний (лекція, бесіда, дискусія, диспут, розповідь, роз'яснення), робота з книгою (реферування, цитування, виклад, конспектування), відеометод (перегляд навчальних матеріалів, використання інтерактивної дошки).

11. Методи контролю

Для оцінки знань здобувачів вищої освіти використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування та письмового тестового контролю. У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти виконують одну модульну контрольну роботу.

Підсумкова форма контролю –екзамен.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти:

для екзамену

Поточний контроль та самостійна робота														
Модуль 1														
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	T1.6	T1.7	T1.8	T1.9	T1.10	T1.11	T1.12	T1.13	T1.14	T1.15
2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	2	2	2	2

Продовження

... Модульна контрольна робота	Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів за дисципліну
12	20	100

для курсового проекту (роботи) (не передбачено навчальним планом)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності з дисципліни (денна форма)

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр балів
Відвідування та робота на занятті	40
Тестовий контроль	20
Модульна контрольна робота	20
Усього – максимум за період	
<i>Додаткові необов'язкові завдання та науково-дослідна діяльність здобувача вищої освіти</i>	до 20
Складання екзамену (максимум)	20
Накопичувальний підсумок	100-120

**Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності
з дисципліни (заочна форма)**

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр балів
Відвідування та робота на занятті	10
Тестовий контроль	35
Контрольна робота	35
Усього – максимум за період	80
Складання екзамену (максимум)	20
Накопичувальний підсумок	100

Шкали оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за шкалою ВНЗ	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен, диф. залік	залік
90-100 <i>(та вище з урахуванням необов'язкових завдань)</i>	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D		
50-54	E	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

13. Методичне забезпечення

13.1. Контрольні питання для проведення підсумкового контролю (модульний контроль, екзамен)

1. Наукознавство.
2. Наукові спільноти.
3. Модель творення та сприйняття наукового тексту.
4. Наукова документація.
5. Оформлювання наукової документації.
6. Комунікативний кодекс.
7. Моделі та канали комунікації.
8. Поняття пресупозиції як запоруки успішної комунікації науковців.
9. Експліцитна й імпліцитна інформація в науковій комунікації.
10. Текст і дискурс.
11. Прагматичні аспекти наукової комунікації.
12. Комунікативні інтенції.
13. Стратегії мовленнєвого спілкування.
14. Науковець як особистість.
15. Лаконічність наукової думки.
16. Еволюція способів трансляції наукових знань.
17. Новітні способи наукової комунікації.
18. Формування єдиної наукової картини світу.
19. Основні способи передавання слова як лексичної одиниці.

20. Поняття лексичного варіанту в перекладі.
21. Безеквівалентна лексика й псевдоеквіваленти.
22. «Калька» та власне українські відповідники.
23. Практикум перекладу фахового тексту.

13.2. Плани практичних занять (додаток №1)

13.3. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Українська мова - державна мова України
2. Професійна мовнокомунікативна компетенція: мовне виховання, мовна освіта, мовленнєва поведінка.
3. Мовні компетенції.
4. Написати статтю за темою дисертаційного дослідження (обсяг – 5-7 сторінок).
5. Підготувати партитуру своєї доповіді для публічного виступу.
6. Специфіка наукової мови.
7. Засоби вираження спеціальних реалій, категорій, понять наукової мови
8. За допомогою яких мовних засобів досягається ефективність контактів між керівником і ад'юнктом?
9. Яких основних правил мовної поведінки повинен дотримуватися науковець?
10. Дайте визначення наукового стилю.
11. Назвіть підстилі наукового стилю.
12. Розкрийте науковий текст. Назвіть основні елементи наукового тексту.
13. Мовні й стилістичні функції термінів.

13.4. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт (додаток №2)

13.5. Пакет комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки знань (додаток №3)

14. Рекомендована література:

Базова

1. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К. Довіра, 2007. 205 с.
2. Мамрак А. В. Вступ до теорії перекладу: навчальний посібник. К. Центр учбової літератури, 2009. 304 с.
3. Мацько Л.І. Культура українського фахового мовлення навч. посіб. / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. К. ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
4. Наукова комунікація як складова фахової діяльності / Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. 3-тє вид., виправл. і доповнен. К.: Алерта, 2012. С. 510-634.
5. Селіванова О.О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). К. Видавництво українського фітосоціологічного центру, 1999. 148 с.

Допоміжна

1. Аллахвердян Т.М. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи наукової комунікації». Дніпропетровськ, 2015. 17с.
2. Дудик П. С. Стилістика української мови: Навчальний посібник. К. Видавничий центр «Академія», 2005. 368 с. (Альма-матер).
3. Шпиґа П.С. Міжнародні комунікації: Конспект лекцій. К. Київський міжнародний університет, 2004. 94 с.

Розробник:

Ірина БОГДАНОВА